

Hørings svar Innlandsstrategien 2024-2028

Austmarka Utvikling, AU, er et partipolitisk nøytralt samarbeidsorgan for lag, foreninger, næringsvirksomhet og enkeltpersoner i lokalsamfunnet Austmarka.

Vi har identifisert følgende hovedområder i Innlandsstrategien som vi mener er kritiske i vårt arbeid med å skape bolyst i bygda, og det er «Innbyggere i Innlandet» og «Infrastruktur i Innlandet».

Følgende områder er viktig for å ha levende tettsteder og bygder:

1. **Kommunikasjon og transport**
2. **Boligmarked og bruk av eksisterende hus**
3. **Regionale planer**
4. **Levende lokalsamfunn**

Kommunikasjon og transport

Det er avgjørende å forbedre kommunikasjons- og transporttilbudet i bygdene. For folk på bygda er det viktig å ha gode transportmuligheter for å kunne pendle til arbeid, delta i fritidsaktiviteter og opprettholde sosiale relasjoner. Vi foreslår følgende tiltak:

- **Økt investering i kollektivtransport:** Sikre regelmessige og pålitelige kollektivtilbud til bygder.
  - **Bakgrunn:** Dagens kollektivtilbud er svært begrenset utenom skolebussruter. Kollektivtilbudet følger skoleruten, og det finnes ingen bussforbindelse i skoleferier og på lørdager, søndager eller helligdager.
  - **Tiltak:** Innføre flere bussavganger. Forbedre rutetilbudet slik at det blir mulig å bruke kollektivtransport til arbeidspendling og fritidsaktiviteter. Dette vil gjøre det lettere for barn og ungdom å delta på aktiviteter og besøk, redusere bilavhengigheten blant voksne, og tilby et alternativ for eldre som føler seg utrygge med bilkjøring. Eksempler på fordeler ved et bedre kollektivtilbud inkluderer:
    - Økt tilgang til kulturtilbud i Kongsvinger, som kino, bowling, restaurantbesøk, konserter og andre arrangementer.
    - Bedre muligheter for barn og ungdom uten førerkort til å møte venner og delta på fritidsaktiviteter.

Livskraft og Næring

- Økt bruk av kollektivtransport for arbeidspendling, som vil redusere bilbruk og drivstoffkostnader.
  - Bedre alternativer for eldre som føler seg utrygge med bilkjøring, for eksempel for ærend som legebesøk, apotekbesøk og kafébesøk.
  - Økt attraktivitet for innflytting til bygdene, noe som kan bidra til befolkningsvekst.
  - Bedre muligheter til å besøke Austmarka og benytte seg av vandringsleder, sykkelstier og badeplasser.
  - Bedre bærekraftig transport.
- **Bedre veivedlikehold:** Sørge for at veiene er trygge og godt vedlikeholdt hele året.
    - **Bakgrunn:** Dårlig vedlikeholdte veier påvirker sikkerheten og tilgangen til bygdene negativt, spesielt i vinterhalvåret.
    - **Tiltak:** Øke bevilgningene til veivedlikehold, med fokus på de mest utsatte områdene. Involvere lokalsamfunn i rapportering av veistatus for å sikre rask respons på vedlikeholdsbehov.
  - **Utbygging av sykkelstier:** Tilrettelegge for sykkelpendling og redusere bilavhengigheten.
    - **Bakgrunn:** Sykkelstier bidrar til en mer bærekraftig transportform og fremmer helse og trivsel. De er også viktige for å redusere trafikkbelastningen og miljøpåvirkningen.
    - **Tiltak:** Implementere et omfattende nettverk av sykkelstier som kobler sammen sentrale knutepunkter og boligområder. Sikre at sykkelstiene er trygge og godt vedlikeholdt.

Boligmarked og bruk av eksisterende hus

For å tiltrekke unge familier og opprettholde befolkningsvekst i bygdene, må vi utnytte den eksisterende boligmassen bedre. Dette innebærer:

- **Kartlegging av bostedsmasse:** En detaljert oversikt over ledige hus og småbruk som kan tilbys til potensielle innflyttere. AU-prosjektet "Analyse av bostedspotensiale på Søndre Finnskogen" understreker viktigheten av å kartlegge eksisterende bostedsmasse og identifisere hva unge familier ønsker av et bosted. Trolig gjelder dette de fleste bygder og grender.
  - **Utdyping:** Prosjektet viser at små bruk som legges ut for salg ofte selges raskere enn boliger i sentrale deler. Dette indikerer en høy etterspørsel etter små bruk blant unge familier. For å kartlegge bostedsmassen må vi:
    - Gjennomføre en grundig kartlegging av alle ledige boliger og små bruk i området.

Livskraft og Næring

- Identifisere boliger som står tomme, brukes som fritidsboliger, eller er under eierskifte.
  - Samarbeide med lokale eiendomsmeglere og kommunens landbruksforvaltning for å samle inn data om boligstandard, infrastruktur, og eierforhold.
  - Bruke kartleggingsresultatene til å utarbeide en plan for å gjøre disse eiendommene tilgjengelige for nye innflyttere.
- **Oppussing og tilpasning:** Tilby støtteordninger for oppussing og tilpasning av eldre boliger til moderne standarder.
  - **Markedsføring av småbruk:** Fremheve fordeler ved å bo på små bruk og gjøre disse mer tilgjengelige på det åpne markedet.

Regionale planer

Det er viktig at Innlandsstrategien inkluderer planer som tar hensyn til hele regionens utvikling, inkludert mindre bygder som Austmarka. Vi anbefaler:

- **Inkludering av Finnskogen i regionale planer:** Sikre at Finnskogen blir en del av regionale utviklingsstrategier for å fremme samarbeid og samordning. Ifølge "Kommunal planstrategi 2024-2027" er det viktig å ha en samordnet tilnærming til regional planlegging.
  - Finnskogen, med sin unike natur og kulturarv, representerer en viktig ressurs for hele regionen. Inkludering i regionale planer vil bidra til å:
    - Fremme bærekraftig turisme og naturbaserte opplevelser.
    - Beskytte og vedlikeholde kulturelle og historiske steder.
    - Stimulere lokal økonomi gjennom økt tilflytting og næringsutvikling.
    - Sikre at utviklingsprosjekter tar hensyn til miljø og lokalsamfunn.
- **Tverrkommunalt samarbeid:** Styrke samarbeidet mellom nabokommuner for å dra nytte av felles ressurser og kompetanse.
  - Et tett samarbeid mellom kommunene kan føre til:
    - Bedre koordinering av infrastrukturprosjekter, som veiutbygging og kollektivtransport.
    - Delt kompetanse og ressurser innenfor næringsutvikling, utdanning og helsetjenester.
    - Felles prosjekter for miljøvern og bærekraftig utvikling, inkludert energisparing og avfallshåndtering.

Livskraft og Næring

Levende lokalsamfunn

For å skape levende lokalsamfunn må vi fokusere på langsiktig bærekraft og samfunnsengasjement.

Våre forslag inkluderer:

- **Støtte til lokale initiativer:** Finansiering og støtte til lokale arrangementer, kulturaktiviteter og samfunnsprosjekter som styrker fellesskapet.
- **Utvikling av grendeskoler:** Sikre at grendeskoler opprettholdes og utvikles som viktige knutepunkter i lokalsamfunnet. Ifølge kunnskapsgrunnlaget for Innlandsstrategien er utdanning og livslang læring avgjørende for samfunnets utvikling.
  - Grendeskoler er viktige for å opprettholde levende lokalsamfunn. De bidrar til:
    - Å gi barn en trygg og nær skolehverdag.
    - Å styrke lokalt engasjement og identitet.
    - Å tiltrekke og beholde unge familier i bygdene.
    - Å fungere som flerbrukshus for aktiviteter og arrangementer utenom skoletid.
- **Digital infrastruktur:** Fortsette utbygging av fiber og høyhastighetsinternett for å sikre at bygdene henger med i den digitale utviklingen.
  - God digital infrastruktur er avgjørende for:
    - Å tiltrekke digitale nomader og bedrifter som er avhengige av raskt internett.
    - Å støtte fjernarbeid og dermed øke attraktiviteten for potensielle innflyttere.
    - Å sikre at innbyggerne har tilgang til digitale tjenester som helse, utdanning og offentlig forvaltning.
    - Å styrke lokalt næringsliv gjennom bedre kommunikasjon og markedsføring.
- **Kraftforsyning og strømmettet:** Viktig å benytte all mulig kraftproduksjon i våre vassdrag som en miljøvennlig og stabil kraftleverandør.
  - Brødbølvassdraget skal restaureres og vil etter dette redusere sin kraftproduksjon med 0.7 GWh. Dette harmoniserer ikke med Innlandsstrategienes beskrivelse om behov for mer kraft.
    - Restaurering av kraftforsyning bør gi økt produksjon.
    - Se på muligheten for oppgradering av vannkraftverk i mindre vassdrag.

Austmarka, 15. august 2024

Lise-Mette Bekkengen, leder Austmarka Utvikling

Austmarka Utvikling Organisasjonsnummer: 984675631   Kontonummer: 1822 11 84935

Mobil: 900 21169

Leder: Lise-Mette Bekkengen, Lundhaugvegen 59, 2224 Austmarka   E-post: post@austmarka.no